

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206715
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123206715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
29Csp/75/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava 811 09, IČO: 47 258 713, zast.: SOUKENÍK ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

2
29Csp/75/2023

I. U r č u j e , že zmluvná podmienka v Žiadosti/ Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 27.09.2005, uvedená v predtlačenom formulári, v časti C) Kreditná karta, v znení: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak. Súhlasím s platbami uvedenými v bode C1. Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1 dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

odôvodnenie:

9
29Csp/75/2023

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 13.07.2023 sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, v časti C) Kreditná karta.

2. V odôvodnení žaloby uviedla, že so spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu dňa XX.XX.XXXX. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. zanikla zlúčením so žalovaným. Na základe uvedenej zmluvy jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 439,59 EUR, ktorý v plnom rozsahu splnila. Žalobou sa domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, obsiahnutej v zmluve v časti C) označenej ako Úverová karta, ktorej neprijateľnosť už bola opakovane judikovaná. Poukázala na publikáciu komentára Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), z ktorého vyplýva, že napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzné pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore za predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca poskytnutý úver na základe predmetnej zmluvy zo strany žalovaného splatil a tento zmluvný vzťah zanikol 17.07.2006. Následne žalobca inicioval súdne konanie, vedené na Okresnom súde Prešov 17Csp/52/2022, v ktorom sa domáhal prieskumu zmluvy v rozsahu určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré bolo právoplatne skončené 14.03.2023.

4. Považuje za potrebné uviesť, že žalobca inicioval vyššie označené súdne konanie po viac ako 16 rokoch od zániku zmluvy. Žalobca rovnako ani v podanej žalobe neuvádza žiadny skutkový a ani právny dôvod, pre ktorý sa uvedeného určenia domáha a ako predmetné určenie zmení jeho právne postavenie, keďže sa tak objektívne nestalo v posledných 17 rokoch. Je dôvodné sa domnievať, že žalobca tieto neuvádza práve z dôvodu, že neexistujú. Už len samotná neexistencia zmluvy o spotrebiteľskom úvere vylučuje v aktuálnom čase dôvodnosť žaloby. Ba dokonca žalobca v žalobe ani netvrdí, žeby bolo jeho postavenie v zmluvnom vzťahu ohrozené a rovnako ani nedefinuje žiadne právo, ktoré by bolo porušené.

5. Odhliadnuc od vyššie uvedeného si dovoľuje dodať, že žalovaný rešpektuje právne závery vyplývajúce z rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, podľa ktorých v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá zánik záväzku s plnením žiaden vplyv na žalobcom uplatnený nárok. Avšak na druhej strane má za to, že pri rešpektovaní princípov CSP nemožno akceptovať právny stav, pokiaľ sa žalobca domáha prieskumu spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom niekoľkých, po sebe nasledujúcich žalôb a neurčením tak jednou žalobou.

6. V tejto súvislosti si je potrebné uvedomiť, že každá spotrebiteľská zmluva je tvorená veľkým počtom zmluvných podmienok a pokiaľ by pripustili, že každý spotrebiteľ je oprávnený domáhať sa súdneho prieskumu spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom napr. 50 žalôb namiesto toho, aby tak učinil jednou komplexnou žalobou, nastal by nezvratiteľný stav, kedy by sa len zahlcovali súdy spotrebiteľskými spormi.

7. Má za to, že už v predošlom konaní súd skúmal obsah napádanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to, či už v rozsahu namietaných alebo nenamietaných zmluvných podmienok.

8. V tomto smere si preto dovoľuje apelovať na súd, aby pri rozhodovaní o prejednávanej veci a to pri rozhodovaní súdu o nároku na náhradu trov konania racionálne zvažil aplikáciu základného princípu upraveného v čl. 5 CSP.

9. Žalobkyňa v replike uviedla, že v konaní vedenom pod sp. zn. 17Csp/52/2022 sa domáhala určenia neprijateľných zmluvných podmienok, avšak uvedených vo všeobecných obchodných podmienkach. V tomto konaní ide o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky priamo v predtlačenom texte úverovej zmluvy. V prípade určovacích výrokov sa teda jedná o samostatné veci, ktoré je možné uplatniť v samostatných konaniach.

10. Súčasťou formulára o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola pod bodom C) aj žiadosť dlžníka o zaradení do zoznamu žiadateľov o poskytnutí úverového rámca. Žalovaný doposiaľ nijako nepreukázal, že zmluvu s ňou individuálne dojednal a bola skutočne aj uzatvorená. Jedinou individuálne špecifikovanou zmluvou o úvere na kúpu tovaru bola zmluva, na základe ktorej jej žalovaný poskytol klasický úver na kúpu tovaru. Poukazuje na nevhodné predkladanie zmluvných podmienok v citovanom

formulári, čo je možné považovať za nekalú obchodnú praktiku. Jej skutočná vôľa ako spotrebiteľa smerovala iba k zakúpeniu tovaru a uzatvoreniu úverovej zmluvy o klasickom spotrebiteľskom úvere.

11. Ak žalovaný ako dodávateľ nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontrakčného procesu s dlžníkom, potom po skutkovej stránke, ani právnej stránke konajúci súd pri hodnotení dôkazov ani nemôže dôjsť k záveru, ktorý prezentuje žalovaný a zamietnuť v tejto časti žalobu.

12. Žalovaný v duplike uviedol, že sa pridržiavajú ich argumentácie vo vyjadrení k žalobe. Poukázal na znenie všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. s tým, že žalobca priamo v zmluve prehlásil, že sa oboznámil s týmito obchodnými podmienkami.

13. Žalobca neuzatvoril so žalovaným dve zmluvy, ale len žiadal žalovaného o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca vo výške 20 000,- Sk. Ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré napáda žalobca cestou v podanej žalobe predstavuje len žiadosť žalobcu o zaradenie do zoznamu žiadateľov, teda išlo len o jednostranný úkon žalobcu. Na tomto mieste si dovoľuje zdôrazniť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola žalobcovi v rámci kontrakčného procesu predložená na preštudovanie, pričom súhlas so všetkými jej ustanoveniami vyjadril vlastnoručným podpisom. Zastáva preto názor, že v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere neexistovala žiadna objektívna prekážka, ktorá by žalobcovi znemožňovala, resp. sťažovala oboznámiť sa s textom navrhovanej zmluvy.

14. Pokiaľ si však žalobca zmluvu o spotrebiteľskom úvere spolu s jej prílohami v dôsledku jeho ľahostajnosti ani len neprečítal a napriek tomu s ňou vyjadril súhlas s tým, že túto podpísal, nemožno teraz z jeho argumentácie, vznesenej po 18 rokoch od podpisu zmluvy a zahájení čerpania finančných prostriedkov priznať akúkoľvek právnu váhu. Žalovaný sa domnieva, že pokiaľ žalobca zostal neinformovaný v dôsledku svojej ľahostajnosti a ľahkomyselnosti, tak takého spotrebiteľa nemožno považovať za spotrebiteľa primerane správne informovaného, všímvavého a obozretného.

15. Čo je však najpodstatnejšie, na to, aby bolo nejakú zmluvnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách možné považovať za nekalú, musí to spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

16. Žalobca ani nedefinuje, v čom má konkrétne spočívať neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky; preto má žalovaný za to, že predmetná žiadosť nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Dôraz v tomto prípade dáva na slovíčko značnú, keďže istá nerovnováha prípustná je, nesmie byť však značná. Za značnú nerovnováhu sa má považovať napr. taká podmienka, ktorá spotrebiteľovi nedovoľuje, alebo ho značne obmedzuje v uplatňovaní nárokov, ktorými sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, resp. nápravy už prijatého plnenia.

17. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- q) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- r) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- s) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- u) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
- v) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

21. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

22. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, uvedenej v časti C) zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX.

23. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c) a d) CSP nevyklúčujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

24. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednanja.

25. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

26. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

27. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

28. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

29. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora na ochranu spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany.

30. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

31. Žaloba, ktorou sa žalobca domáha vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018, 6Cdo/127/2017).

32. Z uznesenia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS124/2020 vyplýva, že rozsudok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky prispieva k odstráneniu pochybností o spätných účinkoch rozhodnutia súdu o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a tieto účinky z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky nemožno v zásade z hľadiska reštitúcie vzťahov časovo obmedzovať. Žalobu o určení možno uplatniť už pri potencionálnej hrozbe vzniku ujmy. Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov bez práva na reštitučné plnenie. Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a s ktorými by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické, až nemožné. Členským štátom

patrí procesná autonómia, no špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá spotrebiteľom musí byť poskytnutá podľa ustanovení Smernice 93/13. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či je neprijateľná, súd ex offa zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale aj v záujme dôležitého spoločenského cieľa.

33. Taktiež z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 7Cdo/149/2020 vyplýva, že súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve, aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná a aj keď používaná nie je. Taktiež neprijateľnosť zmluvnej podmienky je súd povinný vyhlásiť dokonca aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili tak, ako to vyplýva z bodu 1 výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/2020.

34. Neobstojí námietka žalovaného, že neprijateľnosť zmluvných podmienok predmetnej zmluvy už bola posudzovaná v konaní 17Csp/52/2022. Z obsahu rozhodnutia nesporne vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu boli iba zmluvné podmienky uvedené vo všeobecných podmienkach právneho predchodcu žalovaného k predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere.

35. Súd I. inštancie dáva do pozornosti právne významný výklad Smernice 93/13/EHS rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C511/17 z 11.03.2020, z ktorého nesporne vyplýva, že čl. 6 ods. 1 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe podanej spotrebiteľom o určenie nekalej povahy určitých podmienok uvedených v zmluve, ktorú tento spotrebiteľ uzavrel s predajcom alebo dodávateľom, nie je povinný ex offa a individuálne preskúmať všetky ostatné zmluvné podmienky, ktoré neboli uvedeným spotrebiteľom napadnuté, aby overil, či ich možno považovať za nekalé, ale má preskúmať len tie, ktoré súvisia s predmetom sporu, ako ho vymedzili účastníci konania hneď, ako má vnútroštátny súd k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel, prípadne doplnené opatreniami na vykonanie dokazovania.

36. Pokiaľ sa žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17Csp/52/2022 nedomáhala súdneho prieskumu neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky, potom súd s poukazom na vyššie citované závery rozhodnutia Súdneho dvora nemal povinnosť jej neprijateľnosť preskúmať ex offa.

37. Je nepochybné, že predmetná zmluvná podmienka bola už predtlačená vo formulári Žiadosti - Zmluve o spotrebiteľskom úvere dodávateľa a preto nemohla byť individuálne dojednaná a žalobkyňa nemala žiadnu možnosť ju zmeniť alebo odmietnuť.

38. Uvedenou zmluvnou podmienkou veriteľ vnútil spotrebiteľovi žiadosť o revolvingový úver, ktorý nebol vo sfére jeho záujmu, nakoľko jeho záujmom bolo získať klasický úver, čo aj realizované bolo. Navyše, žalobkyňa nebola informovaná ani len o základných podmienkach revolvingového úveru, akým je výška úrokovej sadzby, alebo výška mesačnej splátky. Podaním tejto žiadosti síce ešte zmluva o poskytnutí revolvingového úveru nevznikla, ale nič to nemení na fakte, že veriteľ týmto spôsobom donútil žalobkyňu žiadať aj o revolvingový úver a to aj vtedy, ak o neho nemala vôbec záujem. Takýto postup možno vyhodnotiť aj ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná. Uvedená zmluvná podmienka však nepochybne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto je neprijateľná. Zároveň rovnaká alebo obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov 11Csp/19/2022 zo dňa 06.05.2022 s dátumom právoplatnosti 27.05.2022, 14Csp/28/2020 zo dňa 14.06.2021 s dátumom právoplatnosti 17.07.2021, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 19Co/144/2019, ako aj rozsudkom Okresného súdu Prešov 17Csp/52/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 12CoCsp/4/2023.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyňi voči neúspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

42. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

2

29Csp/75/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.